

MEMORATOR DE ECONOMIE

pentru liceu

Ediția a II-a

Editura Paralela 45

I. ACTIVITATEA ECONOMICĂ.....	7
II. PROPRIETATEA ȘI INIȚIATIVA ECONOMICĂ	13
III. COMPORTAMENTUL CONSUMATORULUI.....	16
IV.COMPORTAMENTUL PRODUCĂTORULUI	22
V. PRODUCTIVITATEA (RANDAMENTUL, RODNICIA) FACTORILOR DE PRODUCȚIE.....	31
VI. PIAȚA.....	47
VII. MECANISMUL CONCURENȚIAL.....	53
VIII. PIAȚA MONETARĂ	59
IX. PIAȚA FINANCIARĂ (PIAȚA CAPITALURILOR).....	68
X. PIAȚA MUNCII.....	80

NEVOILE reprezintă cerințe sau condiții proprii oamenilor, ca ființe bio-psiho-sociale, fără satisfacerea cărora aceștia nu pot exista. Nevoile pot fi resimțite ca stări agreabile sau dezagreabile, iar starea de normalitate a individului se obține prin satisfacerea acestora.

Nevoile au *caracter subiectiv* sau *obiectiv*: subiectiv prin purtătorii lor și obiectiv prin condițiile de muncă, de viață pe care le generează.

Clasificarea nevoilor

1. După *importanța* lor se disting:
  - nevoi elementare, vitale, de bază;
  - nevoi elevate, de vârf.
2. După *natura subiectului purtător* se disting:
  - nevoi individuale;
  - nevoi sociale, de grup, colective.

IBDIS | We know books

Nevoile alcătuiesc un sistem dinamic și nelimitat. Acestea se satisfac prin consumul de bunuri, care sunt limitate deoarece provin din resurse limitate. Din acest motiv, economia, ca știință, încearcă să satisfacă un maxim de nevoi cu un minim de resurse, aplicând principiul raționalității economice, adică folosirea eficientă a resurselor.

Trebuințele sau nevoile se pot satisface prin:

- consumul de bunuri obținute prin eforturi proprii (**autoconsum, care este baza economiei naturale**);
- consumul de bunuri obținute prin schimb, vânzare-cumpărare etc.

RESURSELE sunt bunuri materiale sau create de om, care servesc sau ar putea servi la activitatea economică și/sau la satisfacerea unor nevoi individuale și/sau colective.

Resursele pot fi:

- **primare** (cele **naturale**, potențialul demografic);
- **derivate** (produse de om).

Resursele naturale pot fi:

1. **regenerabile vs. neregenerabile** (după *durata folosirii lor*);
2. **recuperabile vs. parțial recuperabile vs. nerecuperabile** (după *gradul de recuperabilitate*).

Caracteristica **principală** a resurselor este că sunt limitate în raport cu nevoile, cu potențialul planetei sau cu **potențialul** omului de cunoaștere, de dezvoltare a **științei și a tehnicii**.

BUNURILE reprezintă tot ceea ce satisface nevoile vieții, **activității** oamenilor și protejării mediului, tot ceea ce **este** util oamenilor.

Clasificarea bunurilor

We know
books

Bunurile pot fi de două tipuri, în funcție de modalitatea de acces la ele și de proveniența lor:

- **bunuri libere** (care sunt considerate un dar al naturii și presupun acces direct, fiind considerate *relativ nelimitate*);
- **bunuri economice** (care se obțin cu efort și cheltuieli sau care presupun acces indirect, principala caracteristică fiind *raritatea*).

Bunurile libere pot deveni bunuri economice, dar nu și invers.

Bunurile economice, la rândul lor, sunt de mai multe tipuri:

1. **bunuri complementare vs. bunuri substituibile**;
2. **bunuri intermediare** (prodfactori sau factori de producție) vs. **bunuri finale** (satisfactori);
3. **produse** (bunuri materiale) vs. **servicii** (bunuri non-materiale);
4. **marfare vs. non-marfare**.

MARFA este orice bun economic care satisface o nevoie și la care accesul se face printr-o tranzacție de tip vânzare-cumpărare.

COSTUL DE OPORTUNITATE (costul real al alegerii, costul de opțiune, costul relativ) reprezintă cea mai bună alternativă sacrificată în vederea unei alegeri făcute.

- Condiția costului de oportunitate este venitul limitat.
- Dacă veniturile ar fi ipotetic nelimitate, costul de oportunitate ar fi zero.

ECONOMIA NATURALĂ și **ECONOMIA DE SCHIMB** sunt două forme ale economiei, în funcție de modul în care oamenii au acces la bunurile economice. **Economia naturală** presupune satisfacerea de nevoi prin consumul bunurilor obținute din activități proprii, fără achiziție prin schimb, iar **economia de schimb** presupune satisfacerea trebuințelor prin intermediul schimbului, preponderent de tip marfar.

ECONOMIA DE PIATĂ (ca alternativă la economia centralizată) este specifică statelor democratice și presupune admiterea și respectarea următoarelor principii:

- proprietatea privată (văzută ca drept natural al ființei umane);
- libera inițiativă care permite realizarea propriilor interese, în limitele legii;
- resursele accesibile prin mecanisme libere ale pieței;
- concurența;
- formarea liberă a prețurilor.